

АНОТАЦІЯ

Молекулярно-генетичними, статистичними методами проаналізовано зв'язок поліморфізмів генів *TLR2* (G2258A), *TLR4* (C1196T), *TLR9* (G2848A) з ризиком розвитку тричі негативного раку грудної залози в Україні.

Використовуючи зразки периферичної крові 63 пацієнток віком від 24 до 76 років ($52 \pm 3,5$ років), виділяли ДНК, вимірювали концентрацію за допомогою спектрофотометра, ампліфікацію генів проводили методом ПЛР, продукти розщеплювали за допомогою ендонуклеази рестрикції та для розділення суміші молекул ДНК використовували агарозний гелелектрофорез. Виявлено, що хворі з мутантним генотипом Т/Т гена *TLR4* мають вищий ризик (у 2,09 разів) розвитку тричі негативного раку грудної залози порівняно з контрольною групою, проте наявність поліморфізму *TLR4* (C1196T) не асоційована з розвитком раку (OR 95% CI = 0,04-106,7). У носіїв генотипу А/А гена *TLR9* ризик виникнення тричі негативного раку грудної залози у 9,77 разів достовірно підвищує ризик виникнення тричі негативного раку грудної залози (OR 95% CI = 5,24-18,19). У носіїв генотипу А/А гена *TLR2* ризик виникнення тричі негативного раку грудної залози у 13,15 разів більше, порівняно з контролем, проте статистично значиму залежність виявлено у пацієнтів з генотипом А/Г та ризиком розвитку раку (OR 95% CI = 1,12-9,95).

Встановлено, що наявність поліморфізмів генів *TLR2*(G2258A) та *TLR9*(G2848A) підвищує ризик розвитку тричі негативного раку грудної залози у жінок та може бути рекомендованим в якості діагностичного маркера при первинному скринінгу раку грудної залози.

Кваліфікаційна робота викладена на 50 сторінках, ілюстрована 3 таблицями та 9 рисунками. Список використаних джерел включає 51 роботу.

Ключові слова: тричі негативний рак грудної залози, поліморфізми генів *TLR2*, *TLR4*, *TLR9*.

Ріпа О.О.

